

فلسفه عزاداری بر اهل بیت (ع)

امام صادق (ع) فرمودند شیعیان ما پاره ای از خود ما بوده و از زیادی گل ما خلق شده اند؛ آنچه که ما را بدحال یا خوشحال می سازد، آنان را بدحال و خوشحال می گرداند.

امام صادق (ع) فرمودند شیعیان ما پاره ای از خود ما بوده و از زیادی گل ما خلق شده اند؛ آنچه که ما را بدحال یا خوشحال می سازد، آنان را بدحال و خوشحال می گرداند.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: فلسفه و حکمت عزاداری را می توان در امور ذیل، رهیابی کرد:

الف. محبت و دوستی: قرآن و روایات، دوستی خاندان رسول اکرم (ص) و اهل بیت (ع) را بر مسلمانان واجب کرده است. (۱)

روشن است که دوستی لوازمی دارد و محب صادق، کسی است که شرط دوستی را - چنان که باید و شاید - بجا آورد. یکی از مهم ترین لوازم دوستی، هم دردی و هم دلی با دوستان در مواقع سوگ یا شادی آنان است؛ (۲)

از این رو در احادیث، بر برپایی جشن و سرور در ایام شادی اهل بیت (ع) و ابراز حزن و اندوه در مواقع سوگ آنان، تأکید فراوان شده است.

حضرت علی (ع) در روایتی می فرماید: شیعه و پیروان ما در شادی و حزن ما شریکند؛ يَقْرَحُونَ لِقَرَحِنَا وَ يَحْزَنُونَ لِحَزْنِنَا. (۳)

امام صادق (ع) نیز فرمودند: شیعَتُنَا جُزْءٌ مِمَّا خَلِقُوا مِنْ فَضْلِ طِبَّتِنَا يَسُوءُهُمْ مَا يَسُونَا وَ يَسْرُهُمْ مَا يَسْرُنَا؛ (۴) شیعیان ما پاره ای از خود ما بوده و از زیادی گل ما خلق شده اند؛ آنچه که ما را بدحال یا خوشحال می سازد، آنان را بدحال و خوشحال می گرداند.

جز این وظیفه عقلانی و شرعی، ایجاب می کند که در ایام عزاداری اهل بیت (ع)، حزن و اندوه خود را به «زبان حال»؛ یعنی، با اشک، آه و ناله و زاری، از نظر خوراک، با کم خوردن و کم آشامیدن مانند افراد غم زده و از نظر پوشاک، با پوشیدن لباسی که از حیث جنس و رنگ و نحوه پوشش در عرف، حکایت گر اندوه و ناراحتی است، آشکار سازیم. (۵) و (۶)

۱-ر. ک: سوره شوری، آیه ۲۳؛ سوره هود، آیه ۲۹؛ میزان الحکمه، ج ۲، ص ۲۳۶

۲-ر. ک: المحبه فی الکتاب و السنه، ص ۱۷۰ - ۱۶۹ و ۱۸۲ - ۱۸۱

۳-بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۷

۴-امالی، ص ۳۰۵

۵-در این خصوص ر. ک: فرهنگ عاشورا، ص ۲۷۱ - ۲۶۸؛ حسین، عقل سرخ، ص ۱۱۹ - ۷۷؛ امام حسن و امام حسین علیه السلام، ص ۱۲۱ - ۱۱۶

۶- عزاداری در چند پرسش و پاسخ صص ۱-۲